

ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ (м. Одеса)

**ПРОГРАМА
ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ
зі спеціальності 255 Озброєння та військова техніка
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник військової академії (м. Одеса)

Генерал-майор

Андрій КОВАЛЬЧУК

_____ 20__ року

**ПРОГРАМА
ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ
зі спеціальності 255 Озброєння та військова техніка
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти**

Розглянуто і ухвалено Вченою радою академії
Протокол від «24» грудня 2025 року № 7

Вступ

Ця Програма визначає зміст та організаційні засади проведення атестації здобувачів ступеня вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту в галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону за спеціальністю 255 “Озброєння та військова техніка” для військових фахівців Збройних Сил України.

Програма розроблена відповідно до вимог статті 6 Закону України “Про вищу освіту”, Постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 року № 497 “Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту”.

Єдиний державний кваліфікаційний іспит (далі – ЄДКІ) є обов’язковою компонентою атестації здобувачів вищої освіти.

Метою ЄДКІ є визначення готовності випускника вищого військового навчального закладу (далі - ВВНЗ) самостійно розв’язувати складні та спеціалізовані задачі і здійснювати професійну діяльність у сфері воєнної безпеки і оборони шляхом встановлення відповідності і оцінювання досягнутих здобувачем вищої освіти результатів навчання за підсумками опанування освітньої (освітньо-професійної) програми вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 255 “Озброєння та військова техніка” галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 05 грудня 2018 року № 1341.

Для успішного складання ЄДКІ майбутній фахівець зі спеціальності 255 “Озброєння та військова техніка” має набути компетентностей, які формуються під час вивчення комплексу обов’язкових освітніх компонент упродовж всього нормативного терміну навчання у ВВНЗ. Здобувач вищої освіти за вказаною спеціальністю повинен мати достатній рівень знань, умінь та набути компетентностей стосовно здатності:

до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

до роботи в команді, мотивації людей рухатися до спільної мети;

бути лідером, діяти відповідально та свідомо;

здійснювати морально-психологічне забезпечення у військовому підрозділі;

приймати обґрунтовані рішення, розробляти планувальні документи та управляти підпорядкованими підрозділами як в мирний час, так і в бойовій обстановці;

удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні, використовувати сучасні комунікаційні технології;

генерувати нові ідеї (креативність) у сфері військового управління, за напрямком професійної діяльності.

ЄДКІ складається з двох частин – загальної та спеціальної.

Загальна частина ЄДКІ спрямована на визначення рівня набуття здобувачами вищої освіти загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, які визначені стандартом вищої освіти для спеціальності.

Спеціальна частина ЄДКІ спрямована на більш детальне визначення рівня набуття здобувачами вищої освіти військово-професійних і військово-спеціальних компетентностей, які визначаються професійними стандартами підготовки військових фахівців за відповідними спеціалізаціями.

ЄДКІ проводиться за такими принципами:

академічна доброчесність;

об’єктивність;

прозорість і публічність;

незалежність;

нетерпимість до проявів корупції та хабарництва;

інтеграція у міжнародний освітній та науковий простір;

єдність методики оцінювання результатів.

ЄДКІ проводиться за різними видами завдань (завдання з розгорнутою відповіддю, ситуаційні завдання тощо) відповідно до програми ЄДКІ.

Завдання ЄДКІ розробляються відповідно до програми ЄДКІ на кожну атестацію здобувачів освіти окремо.

Когнітивні рівні

Значення когнітивних рівнів

Рівень А – “Знання”, “Розуміння” – здатність розуміти матеріал, що вивчається;

Рівень В – “Застосування” – здатність використовувати засвоєний матеріал у нових ситуаціях;

Рівень С – “Аналіз” – здатність структурувати навчальний матеріал так, щоб була зрозумілою загальна організаційна структура;

Рівень D – “Синтез”, “Оцінка” – здатність давати оцінку даному навчальному матеріалу в рамках поставленої мети.

Узагальнена структура єдиного державного кваліфікаційного іспиту

Найменування складової освітньої (освітньо-професійної) програми	Питома вага, %
1	2
Загальна частина	50
Загальна тактика та основи військового управління	20
Організація повсякденної діяльності підрозділів та військове лідерство	15
Морально-психологічне забезпечення діяльності підрозділів	15
Радіаційний, хімічний, біологічний захист підрозділів (у тому числі екологія)	
Інженерне забезпечення	
Бойова система виживання воїна (у т.ч. військово-медична підготовка)	
Військова топографія	
Логістичне забезпечення підрозділів	50
Спеціальна частина	
Будови, експлуатації та ремонту військової автомобільної техніки	50

Деталізована структура єдиного державного кваліфікаційного іспиту

Код	Найменування змістового модулю (розділу /підрозділу/теми)	Питома вага, %	Найвищий когнітивний рівень
1	2	3	4
Загальна частина ЄДКІ		50	
1.	Загальна тактика та основи військового управління	20	
1.1	Загальна тактика	12	
1.1.1.	Основи загальновійськового бою	2	A
1.1.2.	Розташування на місці	2	B

1	2	3	4
1.1.3.	Пересування	2	В
1.1.4.	Оборонний бій	2	В
1.1.5.	Наступальний бій	2	В
1.1.6.	Стабілізаційні дії	2	А
1.2.	Основи військового управління (у т.ч. штабні процедури НАТО)	4	
1.2.1.	Організація бойових дій командиром підрозділу	2	В
1.2.2.	Бойові документи	2	А
1.3.	Організація військового зв'язку	4	
1.3.1.	Основи організації військового зв'язку	2	
1.3.1.1.	Вимоги до зв'язку, основні завдання зв'язку та його види	1	А
1.3.1.2.	Класифікація засобів військового зв'язку	1	А
1.3.2.	Організація зв'язку в тактичній ланці управління	2	
1.3.2.1.	Засоби радіо та проводового зв'язку тактичної ланки управління	1	А
1.3.2.2.	Організація зв'язку в підрозділах тактичної ланки управління	1	В
2.	Організація повсякденної діяльності підрозділів та військове лідерство	15	
2.1.	Організація повсякденної діяльності підрозділів	4	
2.1.1.	Організація військово-адміністративної діяльності	1	А
2.1.2.	Основи бойової готовності	1	В
2.1.3.	Основи організації і методика бойової підготовки	1	А
2.1.4.	Основи організації служби військ	1	А

1	2	3	4
2.2.	Основи організації військового та ротного господарства	1	A
2.3.	Статути ЗС України та їх практичне застосування	4	
2.3.1.	Військовослужбовці та відносини між ними	1	A
2.3.2.	Розміщення військовослужбовців	1	A
2.3.3.	Організація та несення служби в добовому наряді (у варті)	1	A
2.3.4.	Сутність та значення військової дисципліни (заохочення, стягнення)	1	A
2.4.	Правознавство (у т. ч. основи військового законодавства та міжнародне гуманітарне право)	4	
2.4.1.	Загальна характеристика правового регулювання військової служби в Україні	1	A
2.4.2.	Основи юридичної відповідальності військовослужбовців	1	A
2.4.3.	Вимоги антикорупційного законодавства. Доброчесність	1	A
2.4.4.	Основи міжнародного гуманітарного права	1	A
2.5.	Військове лідерство	2	
2.5.1.	Основи військового лідерства. Гендерний аспект.	1	A
2.5.2.	Внутрішні комунікації і координація роботи команди	1	B
3.	Морально-психологічне забезпечення діяльності підрозділів	3	
3.1.	Морально-психологічне забезпечення підготовки до застосування підрозділів	1,5	A

1	2	3	4
3.2.	Морально-психологічне забезпечення застосування підрозділів	1,5	A
4.	Радіаційний, хімічний, біологічний захист підрозділів (у тому числі екологія)	3	
4.1.	Зброя масового ураження та потенційно небезпечні об'єкти	1	A
4.2.	Організація та здійснення радіаційного, хімічного, біологічного захисту підрозділів	2	A
5.	Інженерне забезпечення	2	
5.1.	Основи інженерного забезпечення загальновійськового бою	1	A
5.2.	Організація виконання завдань інженерного забезпечення	1	A
6.	Бойова система виживання воїна (у т.ч. військово-медична підготовка)	3	
6.1.	Основи надання домедичної допомоги	1	A
6.2.	Огляд пораненого в бойових умовах	2	B
7.	Військова топографія	2	
7.1.	Орієнтування на місцевості за допомогою топографічної карти та без карти	1	A
7.2.	Вивчення і оцінка місцевості	1	B
8.	Логістичне забезпечення підрозділів	2	A
Спеціальна частина ЄДКІ		50	
Спеціалізація "Військова автомобільна техніка"			
9.	Будови, експлуатації та ремонту військової автомобільної техніки	50	
9.1.	Теорія та експлуатаційні властивості автомобілів	12	
9.1.1.	Основні частини автомобіля, їх склад та призначення	0,5	A
9.1.2.	Компонувальні схеми легкових, вантажних автомобілів та автобусів	0,5	A

1	2	3	4
9.1.3.	Трансмiсія автомобiля та її елементи	3	В
9.1.4.	Ходова частина автомобiлiв	2	В
9.1.5.	Система рульового керування автомобiля	3	В
9.1.6.	Гальмiвнi системи автомобiлiв	3	В
9.2.1	Теорiя та конструкцiя автомобiльних двигунiв внутрiшнього згорання	10	
9.2.2	Чотиритактнi поршневі ДВЗ: призначення, загальна будова, принцип дiї, типи, компоновальнi схеми	1	А
9.2.3	Конструктивнi особливостi, параметри та характеристики чотиритактних поршневих ДВЗ	1	В
9.2.4	Загальнi поняття про дiйснi цикли чотиритактних поршневих ДВЗ. Робоче тiло та сумiشوутворення	1	В
9.2.5	Показники ефективностi робочих циклiв чотиритактних ДВЗ	1	В
9.2.6	iндикаторнi показники та iндикаторнi дiаграми чотиритактних ДВЗ	1	В
9.2.7	Кривошипно-шатунний механiзм: призначення, класифiкацiя, конструктивнi особливостi елементiв. Сили, що дiють на кривошипно-шатунний механiзм	1	В
9.2.8	Механiзми газорозподiлу: призначення, типи, класифiкацiя. Фази газорозподiлу. Конструкцiї деталей механiзму газорозподiлу	1	С
9.2.9	Системи живлення поршневих ДВЗ з iскровим запалюванням та впорскуванням палива: типи, класифiкацiя, загальна будова, принцип дiї, конструктивнi особливостi	1	С

1	2	3	4
9.2.10	Паливні системи дизелів: класифікація, загальна будова, принцип дії, конструктивні особливості механічних паливних систем та систем CR	1	C
9.2.11	Системи мащення: призначення, класифікація, загальна будова, конструктивні особливості основних елементів	0,5	A
9.2.12	Системи рідинного охолодження: призначення, класифікація, загальна будова, конструктивні особливості основних елементів	0,5	A
9.3	Електронне та електричне та обладнання автомобілів	6	
9.3.1	Системи електропостачання та пуску двигунів автомобілів	1	B
9.3.2	Системи запалювання автомобілів	2	C
9.3.3	Електронні та електричні та системи керування двигунами автомобілів	2	C
9.3.4	Електронні та електричні системи шасі та кузовів автомобілів	1	B
9.4.1	Технічна експлуатація автомобілів	14	
9.4.2	Загальна характеристика робіт з технічного обслуговування АТЗ: прибирально-мийні, контрольно-діагностичні та регулювальні, кріпильні, мастильно-заправні роботи	3	B
9.4.3	Технологія щоденного обслуговування автомобілів	2	B

1	2	3	4
9.4.4	Технологія технічного обслуговування автомобільних двигунів: кривошипно-шатунного механізму та механізму газорозподілу двигуна, систем охолодження, живлення, запалювання та мащення двигуна	3	С
9.4.5	Технологія технічного обслуговування шасі АТЗ: електрообладнання, трансмісії, ходової частини, систем рульового керування та гальмівних систем	3	С
9.4.6	Технологія технічного обслуговування кузовів АТЗ: догляд лакофарбового покриття кузовів легкових автомобілів та автобусів, кабін вантажних автомобілів	3	С
9.5	Ремонт автомобілів	4	
9.5.1	Порядок приймання та випуску автомобілів з капітального ремонту. Документація на приймання автомобілів у ремонт. Комплектність автомобілів. Вхідний контроль ремонтного фонду	0,5	А
9.5.2	Технології розбирально-мийних процесів. Дефектування та сортування деталей	1	С
9.5.3	Комплектування деталями вузлів та агрегатів автомобілів. Післяремонтне випробування автомобілів. Організація процесів складання	1	С
9.5.4	Технології ремонту двигуна, трансмісії, їх агрегатів та деталей	1	D
9.5.5	Технології ремонту та відновлення кузовів, рам та ресор	0,5	С

1	2	3	4
9.6	Технічне діагностування автомобілів	4	
9.6.1	Теоретичні основи технічної діагностики автомобілів	0,5	A
9.6.2	Основи нормативно-технічної бази з технічної діагностики автомобілів	0,5	A
9.6.3	Діагностування технічного стану механізмів та систем поршневих ДВЗ автомобілів	1	C
9.6.4	Діагностування технічного стану систем, механізмів та агрегатів шасі автомобілів	1	C
9.6.5	Діагностування електричного та електронного обладнання автомобілів	1	D

Організаційно-методичні вказівки щодо проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту

Проведення ЄДКІ здійснює екзаменаційна комісія. Голова екзаменаційної комісії та його заступник (заступники) призначаються наказом Міністерства оборони України.

До складання ЄДКІ допускаються курсанти, які виконали індивідуальний навчальний план і атестовані з усіх освітніх компонент навчального плану та допущені наказом керівника ВВНЗ до атестації.

Компонентами ЄДКІ є:

- інтегрований загальновійськовий тестовий компонент;
- структурований військово-професійний та військово-спеціальний практичний компонент.

Інтегрований загальновійськовий тестовий компонент ЄДКІ проводиться для перевірки рівня сформованості знань здобувачів вищої освіти за спеціальністю на основі технологій стандартизованого тестування у письмовій (бланковій) тестовій, усній або комп'ютерній формах (в останньому випадку з дотриманням законодавства із захисту інформації), розроблених ВВНЗ.

Структурований військово-професійний та військово-спеціальний практичний компонент призначено для перевірки рівня сформованості

компетентностей здобувачів вищої освіти вирішувати ситуаційні завдання з виконання бойових (службово-бойових) завдань. Порядок складання та зміст структурованого військово-професійного та військово-спеціального практичного компоненту визначається ВВНЗ за кожною спеціалізацією.

Для забезпечення прозорості і публічності проведення ЄДКІ в аудиторіях, у яких проводиться ЄДКІ, може здійснюватися відеоспостереження та відеозапис.

ЄДКІ проводяться відповідно до графіка, розробленого у ВВНЗ, на його базі з використанням необхідного матеріально-технічного забезпечення.

У випадку незгоди з результатами ЄДКІ здобувач вищої освіти має право подати відповідну апеляційну заяву протягом 3 діб.

Результати складання ЄДКІ визначаються окремо для кожного з компонентів ЄДКІ за 100-бальною шкалою та національною шкалою. Детальні критерії оцінювання ЄДКІ розробляються у ВВНЗ та затверджуються головою Екзаменаційної комісії.

Інформація про результати складання ЄДКІ зазначається у додатку до диплома щодо кожного компонента окремо (інтегрований загальновійськовий тестовий компонент, структурований військово-професійний та військово-спеціальний практичний компонент).

Заступник начальника Військової академії з навчальної роботи

полковник

Олег МАСЛІЙ